

Nørremarksskolens historie og værdier

Indhold

Nørremarksskolens historie og værdier.....	1
 Indhold.....	1
 Nørremarksskolens rødder.....	1
 Boligblokkene - det almene.....	2
 - og det etniske.....	4
 Grundet-udstyknngen og krævende forældre.....	5
 Nutidige værdier.....	6

Nørremarksskolens rødder

På en mark nord for Vejle blev der i 1955 bygget en skole. Den blev indviet under stor opmærksomhed den 01.08.1955.

Det gamle Nørremarken bestod af nybyggere fra Vejle by, dels arbejdere fra byens bomuldsindustri, dels arbejdere fra byens slagteri. De fik mulighed for egne parcelhuse op ad og over bakken. Kolonihaverne måtte vige. Nørremarksskolen blev født for at tilgodese behovet for skoleuddannelse hos disse nybyggere. I den sammenhæng var skoleuddannelse et nøgleord i dannelsen af det fremtidige (velfærds-)samfund.

Luftfoto af Nørremarken 1964-66. Kilde: <http://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=I-Archive&Page=vejle>

Metha Petersen, mangeårig skoleinspektør helt fra indvielsen i 1955, huskes fortsat fra Nørremarksskolen, - 'myndig, retfærdig og med et stærkt engagement i elevernes, lærernes, lokalsamfundets - ja i hele verdens udvikling' (Torben Lund, - uddrag fra: Pia Andreassen m.fl, Livet på Nørremarken, Vejle Stadsarkiv, 2008). Udadvendt, netværksskabende, stolt af sin skole, og i øvrigt kendt for sit løbehjul, hvad enten det var med 'rugbrødsmotor' eller elektrisk. Lærere og fodboldtalenter blev i perioden kædet sammen med det klassisk flotte Vejle Stadion i Nørreskoven. En række kendte og mindre kendte fodboldspillere fra VB har gået på skolen, ligesom en række lærere har haft tætte forbindelser til VB.

Nørremarksskolen er kendt for sit engagement i omverdenen, hvad enten det handler om sport eller om interesse for samfundet. Samlet set fik Nørremarksskolen i denne periode, dvs. fra indvielsen og indtil ca. 1970, et solidt ry af 'en god skole' i modsætning til mange andre af mastodontskolerne i midtbyen. Skolerne dér var 'gamle' og ikke bygget i den ånd af fremskridt og optimisme, som Nørremarksskolen repræsenterer. De havde ry af tung kadaverdisciplin og børn, som 'fik en læreplads', 'gik ud af skolen efter 7. klasse' osv.

Nørremarksskolen blev skolen, der gav eleverne engagement, solid faglighed og tro på, at uddannelse var vejen frem. Ikke mindst via Metha Petersens engagement i omverdenen.

Torben Lunds verden går fra Vejle, og tiden i Vejle får ét kapitel, men spredt i bogen er der mange tråde til Vejle. Han vokser op på Nørremarken i et typisk arbejderhjem som den yngste af 3 søskende, og han giver et fint portræt af forældrene. Skoleinspektør Metha Petersen på Nørremarksskolen får stor betydning for ham og får ham med i DSU, som han senere bliver formand for. Drivkraften for ham er social indignation. Efter studentereksamen læser han jura og bliver senere ansat i et advokatfirma i Vejle. Hans engagement i socialdemokratiet fører til en plads i kommunalbestyrelsen i Vejle fra 1978-1982, og i 1981 bliver han valgt til Folketinget.

Kilde: http://www.vejlebib.dk/vejle_erindringer, abstract fra 'Torben Lund: Hjertesager: i og uden for politik, Gyldendal, 2006'

Boligblokkene - det almene.

De store boligblokke på Nørremarken, Moldeparken, Finlandsparken og Lejerbo er næste elementer, der præger Nørremarksskolen. Byggerierne er forårsaget af et stort behov for nye boliger til industri, særligt tekstilindustri i området samt i Vejle generelt. Samlet bringes Nørremarksskolens elevtal op over 1000 i en periode. Der var tale om almene boliger, boliger beregnet til alle mennesker, der i sagens natur tog del i velfærdssamfundet.

Luftfoto af skolen efter udvidelsen i 1971. Nederst til venstre ses Kollektivhuset "Nørrevænget. Øverst Østerbos boligblokke på Moldevej. Kilde: Pia Andreassen m.fl, Livet på Nørremarken, Vejle Stadsarkiv, 2008

Finlandsparken fik, som en del andre boligblokke fra samme tidsalder, i løbet af nogle år sociale problemer og dermed problemer med omdømmet. Der boede nogle børn, som man helst ikke skulle lege med, børn man talte om, også efter at de ikke længere var børn!

På markant vis gav det sig ikke udslag i, at Nørremarksskolen også fik et dårligt ry. Nørremarksskolen formåede at holde den faglige profil højt, at give børnene det, de havde brug for, nemlig uddannelse og kvalifikationer. Den gav måske også et håb i form af den ånd af fremskridt, der dels var et resultat af fodboldtilknytningen ('Vi kan vinde, selv om vi ikke er født med en guldske i munden'), dels var et resultat af, at ambitionsniveauet netop var, at folkeskolen skulle stille alle børn lige. Det var kun et spørgsmål om, hvordan det enkelte barn i voksenlivet forvaltede de lærte kundskaber, der var udslagsgivende for voksenlivets karakter.

Luftfoto af Nørremarken 1972-73. Kilde: <http://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=l-Archive&Page=vejle>

Nørremarksskolen er dermed kommet et skridt længere i den udvikling, der leder frem mod de værdier, som præger skolen i dag. Til den helt grundlæggende faglighed er der kommet noget social know-how, der er kommet en bredere menneskeopfattelse og viden om velfærdssamfundets eventuelle menneskelige bagside. Nørremarksskolen er blevet til en folkeskole, hvor netop det at bredden er repræsenteret, tilfører den enkelte elev social kompetence.

- og det etniske.

Finlandsparken blev senere til et kvarter, der tog mod de første indvandrere, hvad enten det var de såkaldte fremmedarbejdere ('gæstarbejdere') fra begyndelsen af 70'erne, eller senere tilkomne indvandrere, flygtningene eller andre, for hvem tilværelsen artede sig sådan, at Vejle blev bopælen.

Først var det de jugoslaviske fremmedarbejdere, så var det iranerne, der boede på det nu nedlagte Grand Hotel i Orla Lehmannsgade. Der var bådflygtningene fra Vietnam, der var bosnierne og palæstinenserne. Endelig var der de familiesammenførte tyrkere fra 'danskerlandsbyerne' i Tyrkiet.

Disse indvandrer-grupper kommer til at præge Nørremarksskolen. Andelen af skolens elever, hvor begge forældre er indvandrere og ikke taler dansk som modersmål, er og har været høj, hvormed skolen har måttet tackle en faglig, kulturel og sproglig udfordring. Igen har Nørremarksskolen formået at holde den faglige fane højt, således at ingen på noget tidspunkt har kunnet stille spørgsmål ved skolens evne til at gøre det, som skoler kan, nemlig give børn den helt

grundlæggende viden og de helt grundlæggende sociale og faglige kundskaber, som er nødvendige for at skabe udvikling og fremskridt i samfundet.

Ud over dette har det givet skolen en viden om børns identitetsdannelse med udgangspunkt i de kulturelle miljøer, som de kommer fra, hvad enten det er dansk eller udenlandsk.

Samlet set har Nørremarksskolen med de almene byggerier nu også kunnet lægge kulturhistorie fra boligkarreerne i 60'erne og 70'erne til sin egen historie. En kompetence, som kunne kaldes folkeskole i ordets bedste betydning, nemlig en kombinationen af faglighed og social kompetence. Indvandring og kulturel bredde i mangfoldige etniske oprindelser har endvidere givet Nørremarksskolen en enestående yderligere ballast i form af know-how og erfaring med integrationsmæssige udfordringer. Udfordringer, der er klaret ved at engagere det omkringliggende samfund med en bevidst holdning til at skolen kan og vil fastholde folkeskolens grundlæggende værdi, nemlig at være folkeskole.

Grundet-udstyknigen og krævende forældre.

I midten af 80'erne udstykkes Lille Grundet området til parcelhusbebyggelse, således at Nørremarksskolen også begynder at optage elever fra 'nyrige' parcelhusejere, børnefamilier, udearbejdende, 'karrierestræbende', veluddannede forældre, børn af foregående generation på Nørremarksskolen i overført betydning.

Luftfoto af Nørremarken 1992. Kilde: <http://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=I-Archive&Page=vejle>

Hermed begynder en ny kulturhistorisk æra i Nørremarksskolens historie. For skolen magter endnu engang, ud over den traditionelle/historiske arbejderklasse i 50'erne, via sociale udfordringer i Finlandsparken og via indvandrer- og etniske kulturer, at rumme den næste bølge. Nemlig den velfærdsstigning, der fra begyndelsen af 1990 og til 2008 har kendetegnet området i form af intensivt nybyggeri af parcelhuse i en ikke helt billig klasse for en dels vedkommende.

Indførelsen af frit skolevalg samt eksistensen af en del friskoler i området medførte, at Nørremarksskolen fik en udfordring, som igen blev mestret, uden at der kunne sættes en finger på det faglige niveau eller evnen til social og kulturel integration. Udfordringen var at tilfredsstille krævende og ambitiøse forældre, samtidig med at boligblokkenes brede kulturelle og sociale vidde kunne dækkes.

Risikoen for, at området kunne blive splittet i et antal interessegruppe-skoler, var til stede. En skole for Grundet-kvarteret (Lukas-skolen m.fl), en skole for det gamle Nørremarken (Seligman, Norbert, Hældager m.fl) og så endelig en skole for boligblokkene, hvilket i praksis ville betyde, at Nørremarksskolen ville blive forbeholdt folk med indvandrer-mæssig kulturbaggrund.

Det var skoleleder Villy Raahauge, der sammen med daværende skolebestyrelse og kommunalbestyrelse, repræsenteret ved den navnkundige SF-borgmester Flemming Christensen, fik skabt mediernes og dermed regeringens opmærksomhed omkring folkeskolens grundprincip, nemlig folkeskolens bredde, på et tidspunkt hvor antallet af etnisk danske elever på Nørremarksskolen faldt drastisk. De blev opsuget til områdets privatskoler i stedet, bl.a. på basis af øgede krav fra nye forældre-generationer.

Udviklingen blev stabiliseret, således at Nørremarksskolen i dag repræsenterer en skole, der dækker overordentligt bredt. Det faktum, at skolen befandt sig i brændpunktet i Danmark, skabte et engagement og en "tæthed" hos lærere og andet personale, så det smittede af på såvel elever som forældre.

Nutidige værdier.

Centreret omkring de fire faser som 'det gamle Nørremarken', boligblokkene, det almene og det etniske og endelig Grundet-udstyknings repræsenterer, har Nørremarksskolen udviklet enestående værdier og know-how. Den faglige profil og grundværdierne i folkeskolebegrebet har lagt sig som en solid base, der danner et centrum på Nørremarken.

Skolen har fået stadfæstet sin profil som kulturelt samlingspunkt for Nørremarken, fra Metha Petersens brændende engagement i omverdenen, via Villy Raahauges påkaldelse af kommunalbestyrelse og regering og til nuværende skoleleder Henrik Berggren's engagement i udadvendte aktiviteter og i det omkringliggende samfund samt visioner om et multikulturelt science-center med udbygning af og sammenkobling med Nørremarkscentret.

Skolens udfordringer gennem tiden har gjort, at der er udviklet enestående kompetencer, der anvendes til at videreudvikle grundværdierne på Nørremarksskolen, nemlig fortsat helt afgørende vægt på kundskaber i bred forstand i form af *faglighed*, fortsat vægt på *sundhed* i form af et aktivt og engageret liv, hvad enten det handler om sport, om aktivitet, om naturen omkring osv. Og sidst men ikke mindst fortsat fokus på *kultur* og kulturværdier som basis for identitet og selvforståelse.

Det er skolens værdier, indarbejdet gennem historien fra indvielsen i 50'erne og til i dag.